

Oulun yliopiston kuulumiset

Oulun yliopiston kirjasto / LibGuides / Tieteellisiin julkaisuihin pohjautuva arviointi / Johdanto

Tieteellisiin julkaisuihin pohjautuva arviointi: Johdanto

Johdanto

Tieteellisiin julkaisuihin pohjautuva arviointi

Tutkimustulointaa arvioidaan jatkuvasti sekä oman että ulkopuolisten asiantuntijoiden toimesta. Yksittäinen tutkija tai tutkimusryhmä saattaa arvioida tutkimustulostensa laatua suhteessa tieteenalansa tutkimukseen ja on kiinnostunut esimerkiksi yhteistyökumppaneidensa tutkimuksen tasosta. Arvioinnin kohteena voi olla yksittäinen tutkija, tutkimusryhmä, tutkimusorganisaatio tai kokonaisen maan tutkimustoiminta. Yliopistojen julkaisufoiminta on yksi kriteeri valtion rahoitusmallissa.

Ennen julkaisemista tieteellinen julkaisu vertaisarvioidaan (peer reviewed, refereed). Lisätietoa vertaisarvioinnista. Julkaisemisen jälkeen tutkimusta arvioidaan käyttäen määrälliseen tutkimukseen perustuvia bibliometrisiä menetelmiä tai laadulliseen tutkimukseen perustuvaa asiantuntija-arviointia. Bibliometriset menetelmät ovat kustannuksiltaan edullisia, koska ne toteutetaan tietokannasta saatavan aineiston pohjalta tutkimalla esimerkiksi artikkeleiden saamien viittausten määrää. Lisätietoa viittausanalyysistä. Koska eri tieteenalojen julkaisukäytännöt ovat erilaisia, tulee myös julkaisujen arvioinnissa käyttää erilaisia menetelmiä.

Oulun yliopiston kirjasto tekee viittausanalyysijä päätöksenteon tueksi laitoksille, tiedekunnille ja tutkimusryhmillä sekä neuvoo ja kouluttaa yliopiston henkilökuntaa ja opiskelijoita viittausanalyysin tekemisessä. Lisätietoa.

Tieteenalojen erilaisuus

Tieteellisiä julkaisumuotoja ovat artikkelit tieteellisissä lehdissä, kirjat, kokoomateokset ja konferenssijulkaisut. Erilaiset julkaisutyypit ovat ominaisia eri tieteenaloille. Kaikille tieteenaloille yhteistä on kansainvälisten vertaisarvioitujen (peer reviewed, refereed) lehtiartikkelien korkea arvostus. Lisätietoa vertaisarvioinnista.

Suuri osa tieteellisestä julkaisemisesta tapahtuu englannin kielellä. Monilla aloilla julkaistaan kuitenkin myös kansallisilla kielillä.

Tieteenalat voidaan ryhmittää neljäksi paalohkoksi:

1. kovat puhtaat
2. kovat soveltavat
3. pehmeät soveltavat
4. pehmeät puhtaat alat

Tieteenaloilla voi esiintyä kansallisia, yliopistokohtaisia ja tutkimusalasta johtuvia eroavuuksia.

Tieteenalojen julkaisukäytännöt ovat hyvin erilaisia. Julkaisujen pituus, julkaisemisen tiheys ja julkaisuviive vaihtelevat alasta toiseen. Yhteisjulkaiseminen on yleistä kovissa tieteissä, joissa tutkijoiden välisen riippuvuuden aste on korkea. Artikkelilla voi olla kymmeniä

– RAE2020-arviointi loppuvaiheessa, bibliometriikan osalta enää loppuraportti työnalla

– Vastuullisen julkaisumetriikan toimenpideohjelma 2020-, isoimpia asioita:

- Rekryanalyysin uusiminen
- Koulutuksen lisääminen
- Uusi opas vastuullisen metriikan käytön näkökulmasta

– Tutkimusyksikkökierrokset syksy 2021-

– Uusi OuluCRIS tulossa 2022